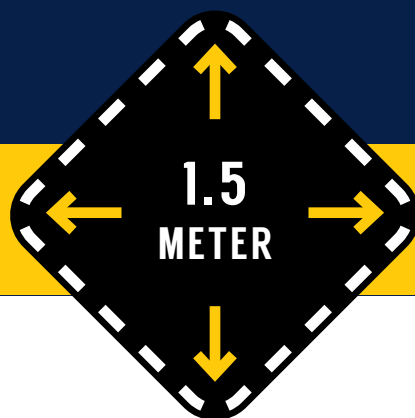

Protocol

Veilig trainen voor BHV-, EHBO-, reanimatie- en veiligheids cursussen tijdens de Covid-19 pandemie

versie december 2020

Het Nederlands Instituut voor bedrijfshulpverlening (NIBHV), Het Oranje Kruis, het Rode Kruis, de Nederlandse Reanimatie Raad (NRR) en de Branchevereniging Bedrijfs- hulpverlening Nederland (BVBN) hebben het initiatief genomen om een gezamenlijk protocol op te stellen om BHV-, EHBO-, reanimatie- en overige veiligheids cursussen te kunnen geven in de nieuwe anderhalvemetermaatschappij.

Inleiding

Voor bedrijven en organisaties is het van cruciaal belang dat personeel bij incidenten eerste hulp kan verlenen en kan handelen bij een brand en/of ontruiming. Dit helpt bedrijven om letsel en schade te beperken en zo de bedrijfscontinuïteit te borgen. Ook voldoen ze daarmee aan de wet en aan eisen van verzekeraars. Ook burgerhulpverleners en willekeurige omstanders vervullen een belangrijke en soms levensreddende rol bij incidenten. BHV-, EHBO- en reanimatiecursussen zijn dan ook noodzakelijk voor de continuering van dagelijkse werkzaamheden binnen instellingen, bedrijven en andere organisaties.

Doelstelling protocol

De doelstelling van dit protocol is om veilig te kunnen herstarten met het praktijkonderwijs van BHV-, EHBO- en reanimatiecursussen binnen de RIVM richtlijnen.

RIVM en Rijksoverheid geven aan dat samenkomsten die noodzakelijk zijn voor de continuering van de dagelijkse werkzaamheden van instellingen, bedrijven en andere organisaties doorgang kunnen vinden. Iedereen moet dan wel 1.5 meter afstand tot elkaar houden en de RIVM richtlijnen volgen.

Door cursussen in aangepaste vorm aan te bieden, kunnen bedrijven en organisaties een veilige werkomgeving met geoefende hulpverleners in stand houden.

Verschillende vormen van e-learning worden momenteel al veel ingezet, en kunnen onderdeel uitmaken van een cursus. E-learning kan het oefenen en het toetsen van praktische vaardigheden met de daarbij behorende leermiddelen echter niet vervangen. En is daarmee voor onze branche niet voor alle cursussen een passend alternatief.

Langzaam worden de contouren van de 1.5 meter samenleving inzichtelijk. Het is mogelijk om aan de behoefte aan praktijkonderwijs te voldoen door de RIVM regelgeving te vertalen naar aanpassingen in didactische werkvormen, groepsgroottes en leermiddelen. Dit protocol biedt opleidingsinstellingen en instructeurs handvatten om een praktijkcursus doorgang te laten vinden met richtlijnen voor:

1. gedragsregels social distancing en hygiëne;
2. aanwezigheid op de cursuslocatie;
3. pauzes en catering;
4. schoonmaak;
5. leermiddelen en lesinhoud;
6. in-company cursussen.

De opstellers van dit protocol kunnen voor hun doelgroep aanvullingen op dit protocol uitbrengen. Opleiders dienen de detailinvulling verder uit te werken voor hun eigen situatie.

Uitgangspunten

- De veiligheid van cursisten en personeel staat te allen tijde voorop.
- De focus van dit protocol is gericht op hygiëne- en veiligheidsmaatregelen rondom Covid-19.
- Dit protocol stelt een kader op hoofdlijnen. Opleidingsinstituten en instructeurs conformeren zich hieraan, maar zijn zelf verantwoordelijk voor de inhoudelijke uitwerking op detailniveau.
- De eisen met betrekking tot de toets en eindtermen van certificerende instellingen binnen de branche van BHV-, EHBO-, reanimatie- en veiligheids cursussen blijven van kracht.
- De richtlijnen van het RIVM¹ zijn leidend voor iedereen: instructeurs, medewerkers en cursisten.

Verantwoording

Opleidingsinstituten zijn zelf verantwoordelijk voor het opvolgen van de richtlijnen RIVM, veiligheidsregio's en gemeenten.

Ieder opleidingsinstituut stelt iemand aan die verantwoordelijk is voor de uitvoering van dit protocol.

Deze persoon is verantwoordelijk voor:

- de veiligheids- en hygiënemaatregelen binnen de organisatie;
- het (zo nodig) opstellen van interne procedures voor de inhoudelijke uitwerking op detailniveau;
- het toezicht op de naleving van het protocol en de interne procedures.

Opleidingsinstituten zijn zelf verantwoordelijk voor het afnemen van een intake checklist en het uitvoeren van een Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA).

Risicoanalyse

Voor de totstandkoming van dit protocol is een risicoanalyse uitgevoerd op het gebied van Covid-19. Deze risicoanalyse is een aanvulling op de RI&E van opleidingsinstituten. Op basis van de risico's uit deze risicoanalyse is vastgelegd voor welke onderdelen van de bedrijfsvoering een nadere invulling noodzakelijk is in dit protocol. Mochten opleidingsinstituten zelf nog aanvullende risico's zien, dan moeten ze hiervoor aanvullende passende maatregelen treffen zodat wordt voldaan aan de RIVM richtlijnen.

In onderstaande tabel is de risicoanalyse uitgewerkt, geordend naar de onderwerpen:

- A informatie voorziening;
- B ontvangst cursisten;
- C schoonmaak;
- D catering en pauzes;
- E lessen;
- F in-company cursussen.

Bij de onderwerpen wordt verwezen naar de betreffende paragraaf.

¹ <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19>

A Informatie voorziening

Onderwerp	Paragraaf	Borging
Medewerkers	1: Gedragsregels social distancing en hygiëne	<ul style="list-style-type: none"> Voorlichting en instructie door de werkgever Toezicht
Cursisten en opdrachtgevers	1: Gedragsregels social distancing en hygiëne 2: Aanwezigheid op de cursuslocatie	<ul style="list-style-type: none"> Schriftelijke bevestiging voorafgaand aan de cursus Voorlichting en instructie bij aanvang van de cursus
Instructeurs	1: Gedragsregels social distancing en hygiëne 3: Pauzes en catering 4: Schoonmaak 5: Leermiddelen en lesinhoud 6: In-company cursussen	<ul style="list-style-type: none"> Voorlichting en instructie door het opleidingsinstituut Procedure instructeur voorbereiding Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA) Toezicht

B Ontvangst cursisten

Onderwerp	Paragraaf	Borging
Oefencentrum en cursuslocatie	2: Aanwezigheid op de cursuslocatie	<ul style="list-style-type: none"> Ontvangst en begeleiding
Lesruimte klantlocatie	6: In-company cursussen	<ul style="list-style-type: none"> Intake checklist Schriftelijke bevestiging voorafgaand aan de cursus

C Schoonmaak

Onderwerp	Paragraaf	Borging
Middelen en materialen	4: Schoonmaak	<ul style="list-style-type: none"> Procedure schoonmaak opleidingsinstituut
Frequentie en borging uitvoering	4: Schoonmaak	<ul style="list-style-type: none"> Procedure schoonmaak opleidingsinstituut

D Catering en pauzes

Onderwerp	Paragraaf	Borging
Koffie, thee en lunch	3: Pauzes en catering	<ul style="list-style-type: none"> Procedure catering opleidingsinstituut
Verkeersbewegingen	1: Gedragsregels social distancing en hygiëne 2: Aanwezigheid op de cursuslocatie 3: Pauzes en catering	<ul style="list-style-type: none"> Voorlichting en instructie bij aanvang van de cursus
Roken	1: Gedragsregels social distancing en hygiëne 3: Pauzes en catering	<ul style="list-style-type: none"> Voorlichting en instructie bij aanvang van de cursus

E Lessen

Onderwerp	Paragraaf	Borging
Leermiddelen	4: Schoonmaak 5: Leermiddelen en lesinhoud	<ul style="list-style-type: none"> Handleiding fabrikant Procedure schoonmaak opleider
Lesprogramma's en werkvormen	5: Leermiddelen en lesinhoud	<ul style="list-style-type: none"> Richtlijnen en eindtermen certificerende instellingen Voorlichting en instructie bij aanvang van de cursus

F In-company cursussen

Onderwerp	Paragraaf	Borging
Cursussen op externe klant locatie	6: In-company cursussen	<ul style="list-style-type: none"> Intake checklist Schriftelijke bevestiging voorafgaand aan de cursus Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA)

1 Gedragsregels social distancing en hygiëne

Richtlijnen RIVM

De richtlijnen van het RIVM² zijn leidend voor iedereen: instructeurs, medewerkers en cursisten.

- Blijf thuis als je een van de volgende klachten hebt: neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, lichte hoest of verhoging (tot 38 graden) of verkoudheidsklachten en koorts (vanaf 38 graden). Handel vervolgens volgens de **richtlijnen** die RIVM voor deze situaties geeft.
- Blijf thuis wanneer een huisgenoot meer dan 38 graden koorts heeft en/of benauwdheidsklachten.
- Houd te allen tijde 1.5 meter afstand tot medewerkers en cursisten.
- Schud geen handen.
- Hoest en nies in je elleboog en gebruik papieren zakdoekjes.
- Was je handen regelmatig met water en zeep en gebruik handdesinfectiemiddelen (alcoholgel en alcoholvloeistof) wanneer water en zeep niet beschikbaar zijn.

Informatieverstrekking gedragsregels social distancing en hygiëne

- Opleidingsinstituten sturen cursisten voorafgaand aan de cursus een aangepaste bevestiging met daarin de gedragsregels voor social distancing en hygiëne.
- Deze gedragsregels zijn, bij voorkeur, ook terug te vinden op de homepage van de opleider en eventueel in de nieuwsbrief of op social media.
- Opleidingsinstituten zorgen voor voorlichting en instructie over hun protocol aan instructeurs en medewerkers.

Groepsgrootte

- Het maximale aantal deelnemers per groep is afgestemd op het kunnen borgen van de 1.5 meter afstand en de afmetingen van de lesruimte.
- De 1.5 meter afstand moet ook bij het onderdeel brandbestrijding buiten of op de blusbaan in het oefencentrum aangehouden worden.

Maatregelen om 1.5 meter afstand te bewaren

- Spreid bij meerdere groepen zoveel mogelijk de aanvangstijdens, eindtijden en pauzes.
- Geef binnen de cursuslocatie, indien noodzakelijk, verkeersroutes aan.
- Zorg dat cursisten bij binnenkomst en vertrek en in de pauze de juiste afstand tot elkaar kunnen bewaren.
- Beperk verplaatsingen door het gebouw, zodat cursisten alleen op de noodzakelijke plaatsen komen.
- Neem bij gebruik van een toiletgroep ook 1.5 meter afstand in acht.
- Pas ook in de kantine, de rookruimten en buiten de 1.5 meter afstand toe en maak dit zichtbaar.

Handen wassen

- Handdesinfectiemiddel is beschikbaar bij de entree van de cursuslocatie en in de lesruimten.
- In de cursuslocatie moeten voldoende gelegenheden aanwezig te zijn om de handen te kunnen wassen.
- Bij de entree moeten de handen worden gedesinfecteerd.
- Bij het verlaten van de lesruimte, pauzes of toiletbezoek worden handen gewassen/ gedesinfecteerd volgens de **richtlijnen** voor goed handen wassen

² <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19>

Toezicht op naleving van regels

- Medewerkers en instructeurs houden toezicht op naleving van de regels.
- Medewerkers en instructeurs spreken elkaar en cursisten aan op ongewenst gedrag en overtreding van de regels.
- Degene die verantwoordelijk is voor het protocol zorgt voor handhaving en toezicht op het navolgen van dit protocol en eventuele aanvullende interne procedures.

Aanpak bij wijzigingen in de RIVM richtlijnen

Opleidingsinstituten moeten zorgen dat zij op de hoogte blijven van wijzigingen in de RIVM richtlijnen. Borging hiervan vindt plaats door het plaatsen van een link in het eigen protocol naar de meest actuele informatie op de website van het [RIVM](#).

Zodra er wijzigingen zijn, moeten de protocollen en procedures met gedrags- en hygiëneregels zo snel mogelijk worden herzien. Het opleidingsinstituut moet medewerkers, instructeurs, cursisten en opdrachtgevers hierover informeren.

De opstellers van dit protocol informeren hun doelgroep over wijzigingen in de overheids- en RIVM richtlijnen.

2 Aanwezigheid op de cursuslocatie

Vervoer

- Opdrachtgevers en cursisten zijn zelf verantwoordelijk voor het vervoer van en naar de cursuslocatie met inachtneming van de richtlijnen van het RIVM, veiligheidsregio's en gemeenten.

Gedrags- en hygiëneregels in gebouw

- Plaats de gedrags- en hygiëneregels aan de buitenkant van de cursuslocatie, bij de ingang.
- Herhaal de gedrags- en hygiëneregels in de toiletten, de lesruimten, de kantine en de rookruimte.
- Laat daar waar mogelijk deuren openstaan, zodat cursisten deze niet hoeven te openen. Neem hierbij wel de brandveiligheid in acht!

Begeleiding cursisten

- Vang cursisten op bij de ingang en begeleid hen naar de lesruimte. Wijs hen hierbij op de huisregels en looproutes.
- Controleer voor aanvang van de cursus of er cursisten aanwezig zijn met gezondheidsklachten; hoesten, niezen, verkouden, koorts of zieke indruk. Als dat zo is, verzoek hen dan het gebouw te verlaten.
- Geef cursisten een vaste zitplaats in de lesruimte waar zij telkens naar toe terugkeren.
- Start elke cursus met een veiligheidsinstructie aangevuld met de gedrags- en hygiëneregels.
- Wijs cursisten erop dat zij, na afloop van de cursus, de cursuslocatie direct verlaten.

3 Pauzes en catering

- Volg ook in de pauzes de aanwijzingen uit paragraaf 1 op.
- Pauzeren in de lesruimte kan drukte in de kantine en verkeersbewegingen voorkomen.
- De instructeur stuurt de cursisten aan en wijst hen op de looproutes en gedrags- en hygiëneregels.
- Cursisten kunnen zelf een eigen lunchpakket meenemen.
- Wanneer het opleidingsinstituut een lunch verstrekt moet de interne catering procedure voldoen aan de RIVM [hygiënerichtlijnen](#).

4 Schoonmaak

- Het opleidingsinstituut heeft een interne schoonmaakprocedure op basis van de RIVM [hygiënerichtlijnen](#).

Voor de schoonmaak geldt:

- Zorg dat er oppervlakte desinfectiemiddel is in de lesruimten en toiletten.
- Laat de gebruiker de toiletzitting, doortrekpaneel of knop en deurknoppen zelf reinigen voor en na gebruik met de aanwezige desinfectiemiddelen.
- Reinig en/of desinfecteer tafels, stoelen en leermiddelen voorafgaand en na afloop van een cursus.
- Reinig en/of desinfecteer gedurende de dag contactoppervlakten zoals deurknoppen en trapleuningen.
- Borg de frequentie en uitvoering schoonmaakwerkzaamheden door een werklijst bij te laten houden.

5 Leermiddelen en lesinhoud

- De eisen met betrekking tot eind- en toetstermen van de certificerende instellingen blijven van kracht.
- Pas waar mogelijk een combinatie van e-learning en praktijkleren (blended learning) toe.
- Laat de cursist zijn competenties aantoonbaar maken voor de instructeur, zodat certificering volgens de eind- en toetstermen kan worden verstrekt.

Hygiëne leermiddelen

- Desinfecteer leermiddelen voorafgaand en na afloop van de cursus.
- Reinig alle leermiddelen na gebruik door een cursist in de cursus. Het gaat dan niet alleen om eerste hulpmiddelen, maar ook om de brandblussers et cetera.
- Volg de schoonmaakvoorschriften van de fabrikant van de reanimatiepop.
- Verstrek elke cursist eigen verbandmiddelen en gooi deze na gebruik weg.

Handschoenen

- Bij alle sessies waar deelnemers in contact komen met materialen moeten handschoenen worden gedragen. Deze moeten direct na de oefening worden weggegooid.
- Als een praktijkdeel wordt afgesloten en cursisten gaan iets anders doen, moeten ze hun handschoenen weggooien.
- Na het uittrekken van de handschoenen moeten cursisten direct de handen wassen.

Mondkapjes

Tijdens cursussen geldt het dringend advies om mondkapjes te dragen. Deze moeten op tijdens het bewegen en tijdens het oefenen. Deze kunnen afgedaan worden wanneer men zit en tijdens het oefenen van mond op mond beademing/reanimatie.

BHV bij brand en ontruiming

- Ook bij het onderdeel brandbestrijding buiten of op de blusbaan in het oefencentrum of bij de uitvoering van een scenariotruiming of ontruimingsoefening moet de 1.5 meter afstand gehouden worden.
- Ontruiming kan via een table-top of via digitale middelen op aanwijzingen van de cursist worden behandeld.

EHBO, eerste hulp en reanimatie en AED

- De tijdelijke **reanimatierichtlijnen** maken onderdeel uit van de lesinhoud, maar volgens de adviezen van de NRR moet ook de reguliere reanimatie, inclusief de beademing, worden geoefend.
- Alle oefenpoppen moeten na gebruik door een cursist adequaat worden gereinigd. Dit geldt ook voor door de pop gedragen kleding. Bij reanimatiepoppen met een longzakje, moet het longzakje na elke cursist vervangen worden.
- Eerste Hulp handelingen en het aanleggen van verbanden worden niet op elkaar geoefend of op een simulatieslachtoffer (Lotus), maar op speciaal daarvoor geschikte oefenpoppen, slachtofferpoppen, oefenledematen of eigen ledematen. Mensen uit één huishouden die samen deelnemen aan een cursus kunnen deze handelingen wel op elkaar oefenen.
- De inzet van simulatieslachtoffers (Lotus) is met inachtneming van de 1.5 meter afstand wel mogelijk en waardevol voor het oefenen van uitvragen, beeldvorming, hulp op afstand en instructies voor zelfhulp.

6 In-company cursussen

- Alle voorgaande richtlijnen uit dit protocol zijn ook van toepassing op in-company cursussen.
- Het opleidingsinstituut bespreekt daar waar noodzakelijk de inhoud van het protocol met de opdrachtgever.
- Voorafgaand aan een in-company cursus stemt het opleidingsinstituut met de betreffende klant af of de veiligheid van medewerkers en cursisten kan worden gegarandeerd en of gewerkt kan worden volgens de RIVM-richtlijnen.
- Het opleidingsinstituut verifieert voorafgaand aan de cursus met een intake checklist of aan de gedrags- en hygiëneregels kan worden voldaan.
- Naast de intake wordt ook een Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA) uitgevoerd kort voor de cursus begint. Een LMRA is een korte risicobeoordeling die wordt uitgevoerd direct voor aanvang van de werkzaamheden op de werkplek door de medewerkers die de werkzaamheden gaan uitvoeren. Als uit de LMRA blijkt dat niet aan de richtlijnen kan worden voldaan, dan kan de cursus niet plaatsvinden.